

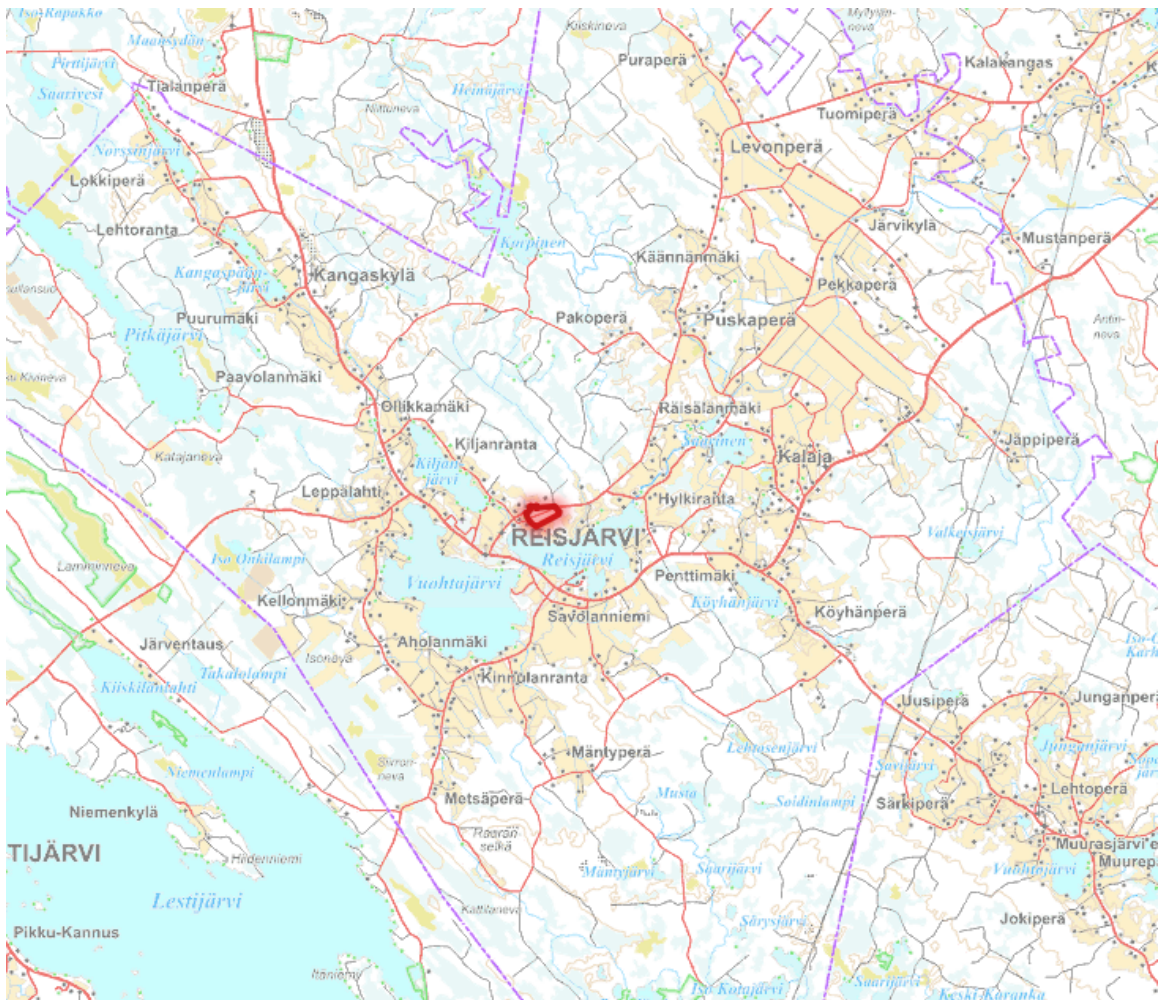

Avustushaku vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämiseksi

Reisjärven bio- ja kiertotalousalueen kaavoitus sekä siihen liittyvät selvitykset

Reisjärven kunta

LOPPURAPORTTI 2025

VN 120032023

Reisjärven kunta / Kunnanvaltuusto Valtuusto 11.12.2023 § 110

Sisällysluettelo

1. Tiivistelmä.....	3
2. Hankkeen tausta ja tavoitteet	3
3. Hankkeen osapuolet ja toteutus	4
4. Hankkeen tulokset	4
5. Hankkeen vaikuttavuus	5
6. Talousraportti.....	5
7. Suositukset tulevia hankkeita varten	6

LIITTEET

1. Avustushakuilmoitus
2. EA ehdot ja rajoitukset
3. Avustushakemusasiakirjat
4. ELY-keskuksen lausunto
5. Maksatushakemus
6. DNSH-arviointi
7. Avustuspäätös

1. Tiivistelmä

Ympäristöministeriön Reisjärven bio- ja kiertotalousalueen kaavoitusta sekä siihen liittyviä selvityksiä varten myöntämä avustus on tukenut Reisjärven kuntaa biokaasulaitoksen kaavoituksessa Jäpäsmäen alueelle. Hanke sijoittuu Reisjärven kirkonkylästä 2 km päähän koilliseen. Suunniteltu alue on nähty optimaalisena ja potentiaalisena sijaintina biokaasulaitokselle, mihin vaikuttaa muun muassa läheltä saatava syöte, ja hyvät liikenneyhteydet. Ympäristöministeriön myöntämän avustuksen kohde oli asemakaavoitus ja siihen liittyvät selvitykset. Hanketta on toteutettu ajalla 8/2023 – edelleen. Asemakaava on nyt kaavaehdotuksen nähtävilläolovaiheessa ja tavoitteena on, että asemakaava saa lainvoiman vuoden 2025 loppuun mennessä. Kaavoitus on toteutettu 70 % ympäristöministeriön rahoituksella. Asema-kaava-alue näkyy kuvassa 1.

Kuva 1. Avustuksen kohteena ollut asemakaavoitettava alue. Asemakaava-alue on rajattu punaisella.

Kaavoituksen konsultiksi valittiin Sweco Finland Oy

2. Hankkeen tausta ja tavoitteet

Reisjärven bio- ja kiertotalousalueen kaavoittaminen on alkanut yhdessä biotuottajien ja Reisjärven kunnan käymistä keskusteluista. Reisjärvellä ja sen lähiseuduilla on paljon maataloustoimintaa, minkä sivuvirtoja voidaan hyödyntää biokaasulaitoksessa. Toteutuessaan teollisuustoiminta lisäisi kunnan omavaraisuutta, elävöittäisi kuntaa sekä kohentaisi kunnan taloutta ja elinvoimaa. Potentiaalisesta investoijasta on käyty neuvotteluja useiden toteuttajatahojen kanssa. On mahdollista, että Jäpäsmäen biokaasulaitos toimisi Nivalan biokaasulaitoksen kanssa saman toimijan alla tai hanke voi toteutua erillisenä. Lisäksi asemakaava-alueelle on osoitettu alueita aurinkovoimalle biokaasulaitoksen energiatarpeisiin.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on ollut toteuttaa alueen asemakaavoitus selvityksineen hankehakemuksessa esitetyn laadintaprosessin aikataulun mukaisesti. Reisjärven bio- ja kiertotalousalueen kaavoituksen tavoitteena on edesauttaa hanketoimijoita investoimaan alueeseen. Pitkällä olevan kaavoitusprosessin ja siihen liittyvät selvitykset osoittavan teollisuusalueen sopivan hyvin biokaasulaitokselle ja vihreän siirtymän energiantuotannolle. Kaavoitus myös osoittaa Reisjärven kunnan kiinnostusta tukea tulevaa toimijaa biokaasulaitoksen rakennuttamisessa. Toteutuessaan biokaasulaitos hyödyntää paikallisia toimijoita ja laajemmin Pohjois-Pohjanmaata ja koko Suomea.

Viime vuosina virinnyt tuulivoimabuumi ja sitä seurannut aurinkovoima-hankkeiden räjähdysmäinen kasvu ovat alkua sille, mitä vihreän siirtymän hankkeet voivat tuoda maakunnille ja kunnille. Vihreän siirtymän käsitteellä tarkoitetaan talouden vahvistamista ja kestävästä kasvua teknologian, kestävästä teollisuuden ja liikenteen sekä päästöjen vähentämisen kautta (Ympäristöministeriö. 2022). Esimerkiksi vihreä vetytalous voi olla mahdollisuus valtakunnalliseen sähkönsiirron kapasiteetin puutteeseen, jossa paikallisesti uusiutuvalla energialla tuotettua sähköä hyödynnetään vetyteknologiaan. Vihreän siirtymän investointien vauhdittaminen kunnissa on askel kohti ekologisesta kestävästä taloutta ja kasvua. Se luo poikkeuksellisia mahdollisuuksia maaseutumaisten alueiden kehittymiselle mahdollistaessaan uusiutuvaan energiaan nojaavien hankkeiden sijoittumisen alueille.

3. Hankkeen osapuolet ja toteutus

Kyseessä oli Reisjärven kunnan hanke, jonka toteutukseen osallistui Sweco Finland Oy. Hankerahoitusta haetaan asemakaavan sekä asemakaavaselvitysten laatimisen kustannuksiin. Hanke toteutettiin ajalla 8/2023–10/2025 ympäristöministeriön rahoituksella (70 %).

4. Hankkeen tulokset

Kaavoitus ja selvitykset saatiin tehtyä hankehakemuksessa kuvatun laadintaprosessin ja aikataulun mukaisesti.

Hankkeen kokonaisbudjetti ylittyi 907,3 euron verran. Tämä osuus maksetaan kokonaisuudessaan Reisjärven kunnan varoilla. Budjetin ylitykseen vaikuttivat mm. sellaisten asemakaavaselvitysten laatiminen, joihin alkutilanteessa ei osattu varautua (mm. T/kem turvallisuusselvitys)

Asemakaavaa varten tehtiin seuraavia selvityksiä:

Luontoselvitys, joka sisälsi kasvillisuus ja luontotyytit, linnut, lepakot, muut luontodirektiivin IV a lajit, muut huomionarvoiset lajit ja natura- ja luonnonsuojelualueet sekä muut luonnon arvoalueet.

Turvallisuusselvitys (TKem)

Rakennettavuusselvitys

Pohjakartan päivitys

5. Hankkeen vaikuttavuus

Kaavoituksen keskeisin tavoite on vihreän siirtymän teollisuustoiminnan mahdollistaminen Reisjärvellä. Asemakaavassa räätälöitiin Jäpäsmäelle teollisuustontit erityisesti biokaasulaitosta ja siihen liittyvää aurinkoenergia-aluetta varten. Kaava mahdollistaa myös biokaasun tankkaamisen suoraan alueelta liikennepolttoaineeksi. Reisjärven ja ympärysalueiden tuottaman biomassan määrä on niin suuri, että biokaasulaitoksen sijoittuminen alueelle nähdään erittäin potentiaalisena. Laitoksen sijoittuminen alueelle kasvattaisi Reisjärven työpaikkamääriä ja tukisi kunnan taloutta. Alueelle kaavoitettiin myös muuta teollisuustonttireserviä kunnan pitkäaikaisiin tarpeisiin.

Vihreän siirtymän hankkeiden kokoluokka on investointeina kunnan talouteen nähden todella merkittävä. Työllisyysvaikutukset ovat suuret niin rakentamisvaiheessa kuin suunnitellun yritystoiminnan (pitkäaikainen työllisyys) osalta.

6. Talousraportti

Hankebudjetti

Reisjärven bio- ja kiertotalousalueen kaavoitus sekä siihen liittyvät selvitykset		Eritelty kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma	
Kustannusarvio	Reisjärvi	YM Rahoitus	YHTEENSÄ
Ostopalvelu / Konsulttityö, sis. Hankehallinnointi, viestintä, osallistuminen, selvitykset.	18 000,00	42 000,00	60 000,00
RAHOITUSSUUNNITELMA			
YM-rahoitus (70 %)			42 000,00
Reisjärven kunta (30 %)			18 000,00

Hankeaika 8 / 2023–11 / 2025.

Maksetaan viimeistään 14.11.2025

Yllä oleva budjettitaulukko on ote hankehakemuksen liitteestä.

Hankkeen toteuma

Maksatushakemuksen mukaan kunnan kustannukset ovat seuraavat:

Palkkakustannukset	Ostopalvelut		Muut kulut			
Oma työ	Asiantuntijapalvelut	Muut palvelut	Ateriapalvelut	Tilavuokrat	Matkustuspalvelut	YHT
	60117,45		289,9		500	60907,35

Budjetoitu omarahoitus	Toteuma työ	Toteuma kulut	Ylitys/alitus	Asiantuntijapalvelut	Muut palvelut
18 000					

Laskelman mukaan Reisjärven omarahoitusosuus on ylittynyt 907,3 €.

Reisjärven Kirkonseudun asemakaavan laajennus Jäpäsmäen teollisuusalue (Helmisentie) toteutui sisällöllisesti ja tulosten osalta tavoitteiden mukaisesti. Hankkeen budjetti ylittyi 1,51%:lla kaavaselvitysten alkuvaiheen arvioitua suuremman osuuden takia.

7. Suositukset tulevia hankkeita varten

Avustus on ollut hyvin tärkeä kuntatason vihreän siirtymän yritystoiminnan mahdollistamiseksi. Avustus käytettiin kokonaan alan konsulttipalveluiden ja kaavoitusprosessin kustannusten maksamiseen.

Lisäksi kaavoitusta varten Reisjärven kunta on ostanut maa-alueita. Reisjärven kunta on hankkeessa kaavoittanut tonttimaaksi vain omistamiaan maa-alueita. Tämä on merkittävä seikka kaavoitettujen alueiden käyttöön saamisessa.